

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avdelning 1

DOM

2010-05-07

Meddelad i

Göteborg

Mål nr

6844-10 E

6845-10 E

Enhet 1:1

SÖKANDE

Menigo Foodservice AB, 556044-4647

Box 9081

12005 Årsta

Ombud:

Advokaten Liselott Fröstad

Jur. kand. Håkan Andersson

Andersson Gustafsson Advokatbyrå KB

Box 3124

103 62 Stockholm

MOTPARTER

1. Landstinget Halland

Box 517

301 80 Halmstad

2. Region Halland

Box 538

301 80 Halmstad

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Förvaltningsrätten beslutar att Landstinget i Halland och Region Hallands samordnade upphandling av livsmedel, ref. nr. Ls 090024, som avser produktgruppen Kolonial ska göras om.

Länsrättens i Hallands län interimistiska beslut från den 9 februari 2010 upphör härmed att gälla.

KONKURRERENS	
2010-05-07	
Ans	
Dnr	
Doss	Aktbil

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 2
6844-10 E
6845-10 E

BAKGRUND

Landstinget i Halland och Region Halland har beslutat om samordnad upphandling av livsmedel, ref. nr. Ls 090024. Upphandlingen omfattar följande sex produktområden: Kolonial, Kaffe, Dryck, Färskt bröd, Frukt och grönsaker samt Mejeri.

I tilldelningsbesked den 1 februari 2010 för den del av upphandlingen som avser produktområde Kolonial har de upphandlande myndigheterna beslutat att upphandlingskontraktet ska tilldelas Servera R&S AB.

Länsrätten i Hallands län har den 9 februari 2010 beslutat att upphandlingen i den del som avser produktgruppen Kolonial tills vidare inte får avslutas.

YRKANDEN M.M.

Menigo Foodservice AB (Menigo) yrkar att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen i den del den avser produktgruppen Kolonial inte får avslutas innan rättelse vidtas genom en ny anbudsutvärdering vid vilken Menigos anbud värderas och Servera R&S AB:s (Servera), Mårdskog & Lindkvist AB:s (Mårdskog) samt Gunnar Dafgård AB:s (Dafgård) anbud förkastas. I andra hand yrkar Menigo att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen i den del som avser produktgruppen Kolonial ska göras om.

Landstinget Halland och Region Halland (Landstinget) yrkar att ansökan om överprövning ska avslås och att det interimistiska beslutet ska upphävas.

Menigo anför i huvudsak följande.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 3
6844-10 E
6845-10 E

Förkastande av Menigos anbud

Landstinget har bedömt att Menigos anbud inte uppfyllt alla uppställda skall-krav varpå det inte utvärderades. Landstinget har senare angett att skälet till förkastande av bolagets anbud var att det inte offererat någon produkt på en av de positioner som angetts som *testprodukter*. Av dessa är det endast på position 1381, pangasiusfilé, som Menigo inte offererat någon produkt. Skälet till detta är att det på marknaden inte finns någon produkt som uppfyller det av Landstinget uppställda kravet på vikt för positionen. Det har således inte funnits något sätt för Menigo att lämna anbud på produkten, vilket Menigo i sitt anbud, på samma sätt som för övriga positioner där detta gäller, särskilt angett i ett dokument rubricerat *Information angående tomma positioner*. Sanktionen mot ett anbud där ett pris saknas för en position är enligt förfrågningsunderlaget en prissättning på en högre nivå. Anbudet ska dock utvärderas och inte förkastas.

Brister i Serveras anbud

Serveras anbud har kvalificerats för utvärdering och sedermera tilldelats upphandlingen för produktgruppen Kolonial trots att Servera inte uppfyller uppställda skall-krav. Servera har för position 1381 offererat en produkt från leverantören Feldts Fisk. Av leverantörens produktbeskrivning för den aktuella varan framgår att innerförpackningen/minsta enhet har vikten 120-170 gram. Servera har således angett ett oriktigt värde för innerförpackningen/minsta enhet för att ge sken av att skall-kravet uppfylls. Skillnaden mellan Menigos och Serveras anbud är att Menigo uppmärksammat Landstinget på att det inte finns någon produkt som motsvarar vad som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. Menigo har medvetet inte offererat produkten från Feldts fisk, eftersom denna inte uppfyller uppställda krav. Servera har offererat en produkt som inte uppfyller skall-kravet vilket utgör skäl till att Serveras anbud ska förkastas. Därtill uppfyller Serveras offererade produk-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 4
6844-10 E
6845-10 E

ter inte kraven på ett stort antal andra positioner. Om det på en position ställs krav som inte kan uppfyllas av någon produkt på marknaden ska positionen lämnas tom, vilket framgår av förfrågningsunderlaget 2.7.

Brister i Mårdskogs anbud

På de positioner där Menigo inte offererat någon produkt har Mårdskog offererat samma produkter som Servera, men med den skillnaden att Mårdskog angett produkternas korrekta vikt och förpackningsstorlek. Det framgår därmed med tydlighet av Mårdskogs lämnade anbud att kraven inte uppfylls, bl.a. för position 1381. Då Mårdskog inte, i enlighet med förfrågningsunderlaget, lämnat positionen tom ska även Mårdskogs anbud inte kvalificeras för utvärderingen.

Brister i Dafgårds anbud

Dafgård har för position 1381 offererat en produkt med viktintervall 120–160 gram, vilket avviker från kravet i förfrågningsunderlaget på 90–150 gram. Att en sådan avvikelse inte är tillåten är uppenbar i och med Landstingets svar på Menigos fråga under anbudstiden. Dafgårds anbud ska således förkastas.

Följder

Ingen leverantör har offererat efterfrågad produkt som uppfyller skalkraven. Servera har offererat produkter som inte finns på marknaden medan Mårdskog och Dafgård offererat produkter som inte uppfyller de uppställda kraven. En upphandlande myndighet behöver som utgångspunkt inte ifrågasätta lämnade uppgifter. Om det däremot finns skäl att ifrågasätta lämnade uppgifter ska en kontroll ske. Av Menigos anbud framgår att det för flera positioner inte varit möjligt att lämna anbud på en produkt

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 5
6844-10 E
6845-10 E

med efterfrågade värden, eftersom en sådan produkt inte finns på marknaden. Vid en tillbörlig kontroll av Mårdskogs och Dafgårds anbud framgår att dessa anbud inte uppfyller ställda krav på just de positioner som Menigo angett att offererbar produkt saknas. Att myndigheten inte är skyldig att kontrollera riktigheten i en lämnad uppgift innebär inte att myndigheten kan underlåta att kontrollera huruvida samtliga lämnade anbud uppfyller skall-kraven. Det faktum att Menigo i sitt anbud angett att en produkt som uppfyller ställda krav inte finns på marknaden medan Mårdskogs och Dafgårds offererade produkt inte uppfyller ställda krav innebär att myndigheten varit tvungen att undersöka riktigheten i Serveras offererade produkter, bl.a. avseende pangasiusfilé. Eftersom det rör sig om en s.k. testprodukt borde Landstinget i vart fall vid utförandet av testen haft möjlighet att konstatera att produktintervallen inte motsvarar i förfrågningsunderlaget ställda krav.

I förfrågningsunderlagets punkt 2.7 finns en bestämmelse om att en position på vilken någon produkt inte offereras, dvs. som lämnas tom, ändå ska utvärderas på visst sätt. Detta utgör ett undantag från skall-kraven. Undantaget omfattar dock *endast* positioner som lämnats tomma, inte positioner där offererad produkt inte uppfyller ställda krav, eller där en produkt som inte existerar har offererats. Detta får till följd att varken Serveras, Mårdskogs eller Dafgårds anbud uppfyller uppställda skall-krav och därför ska förkastas. Menigo är den enda leverantör som lämnat ett anbud som är förenligt med förfrågningsunderlaget. Som sådant är Menigos anbud det enda anbudet som ska kvalificeras för utvärdering. Värdet av Menigos anbud är därför inte relevant för saken. Det föreligger därför även om övriga anbud ska kvalificeras för utvärdering alltså risk för att Menigo lider skada.

Menigos anbud ska därmed kvalificeras och övriga anbud förkastas. Under dessa förutsättningar kommer Menigos anbud tilldelas upphandlingen i den del det gäller produktgruppen Kolonial. För det fall förvaltningsrätten an-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 6
6844-10 E
6845-10 E

ser att Menigo genom att särskilt ange att det inte är möjligt att ge anbud på de produkter som lämnats tomma, framför allt position 1381, har ingen anbudsgivare kunnat ge ett komplett anbud. Under dessa förutsättningar ska position 1381 strykas och anbudet prövas på nytt. Det är sannolikt att även under dessa omständigheter är Menigos anbud det enda som uppfyller ställda skall-krav. För det fall förvaltningsrätten anser att Landstingets utvärderingsmodell, där det inte är möjligt att uppfylla samtliga skall-krav, inte är genomförbar ska upphandlingen göras om.

Landstinget anför i huvudsak följande. Skälet till förkastande av Menigos anbud var att bolaget inte offererade någon produkt på en av de positioner som angetts som testprodukter. Av kravspecifikationens sortimentsunderlag framgår att: "För varje testprodukt skall det lämnas minst ett anbudsalternativ som kan levereras till utvärderingen". Tomma positioner kan således inte lämnas vad avser *testprodukter*. I övrigt ställs det inte något krav på att offerera produkter på varje position. Lämnas en position tom tillsätts den, såvida det inte är fråga om en testprodukt, ett värde i enlighet med den s.k. nollställningsmetoden, vilken redogörs för i förfrågningsunderlaget. Det är således möjligt att lämna en position tom och uppfylla uppställda skall-krav, såvida det inte rör sig om testprodukter. Landstinget bestrider påståendet att det har varit omöjligt att offerera vissa efterfrågade produkter på det sätt som Menigo hävdar. Landstinget har inte haft skäl att ifrågasätta de aktuella uppgifterna i anbudet. Övriga anbudsgivare har således inte, som Menigo hävdar, felaktigt kvalificerats för utvärdering. Menigo skulle vid en korrigerad utvärdering ändå inte ha haft lägsta pris och därmed inte tilldelats avtalet inom produktgruppen Kolonial.

Vid utvärderingen har på vederbörligt sätt kontroll skett av de anbud som kvalificerat sig för utvärderingen, däribland anbudet från Dafgård. Vid kontrollen av Dafgårds anbud avseende position 1381 framkom att den offererade produkten med viktintervall 120–160 gram inte avviker från

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 7
6844-10 E
6845-10 E

förfrågningsunderlaget, eftersom Dafgård kan offerera en produkt med en styckvikt inom intervallet 90-150 gram, vilket även Servera liksom Mårdskog gjort. Därmed ska inte heller Dafgårds anbud förkastas. Skulle däremot hela det offererade viktspannet understiga 90 gram eller överstiga 150 gram, innebärande att det inte finns någon styckvikt inom föreskrivet intervall, avviker det från förfrågningsunderlaget. Landstinget har därför på Menigos fråga under anbudstiden svarat att en viktavvikelse på 15 procent inte accepteras, vilket innebär att hela det offererade spannet på 15 procent under 90 gram inte accepteras, och inte heller om hela intervallet ligger 15 procent över 150 gram, eftersom Landstinget vid sådant förhållande inte erhåller produkt med efterfrågad styckvikt. Vid testning av pangasiusfilén konstaterades också att Serveras, Mårdskogs samt Dafgårds offererade styckvikt låg inom i förfrågningsunderlaget föreskrivet intervall. Att Menigo skulle ha lidit skada ter sig hypotetiskt, eftersom Menigo genom att inte uppfylla aktuellt skall-krav aldrig kom ifråga som avtalspart i förevarande upphandling.

Menigo har härefter invänd bl.a. följande. Landstinget har gjort gällande att anbudsgivaren kan offerera en produkt med en *styckvikt* inom angivet intervall om 90–150 gram. Detta ska förstås som att först om ett anbud skulle innehålla en produkt vars viktintervall i sin helhet skulle understiga de krav som uppställs i förfrågningsunderlaget ska detta förkastas. Argumentationen är en uppenbar efterhandskonstruktion. Hela syftet med att i förfrågningsunderlaget ange ett viktintervall för efterfrågade produkter är att anbud ska lämnas på produkter med en vikt inom det aktuella intervallet. Enligt Landstingets resonemang skulle anbudsgivarna i aktuellt fall kunnat lämna anbud på en pangasiusfilé i storleken 41–91 gram, dvs. ungefär halva storleken, utan att förkastas. Förutom att detta påstående ter sig helt orimligt, och i strid med syftet med att uppställa ett viktintervall på sätt som nu gjorts, så finns ingenting i förfrågningsunderlaget som stöder påståendet. Det är uppenbart att i sortimentslistan angivna viktintervaller ut-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM

Sida 8
6844-10 E
6845-10 E

gör krav på minsta respektive största tillåtna styckstorlekar och att offererade produkter måste inneha viktintervaller inom dessa. Det framgår uttryckligen av den fråga Menigo ställde till Landstinget under anbudstiden att det på vissa positioner inte fanns någon produkt som uppfyller viktkraven och att Menigo av denna anledning efterfrågar en ordning som motsvarar den Landstinget nu påstår ha varit gällande. Landstinget har alltså svarat nej på detta. Innebörden av detta svar kan inte bli annat än att vad Landstinget nu påstår inte är riktigt, utan att offererade produkter måste rymmas inom krävda viktintervaller.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Förvaltningsrätten har enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU att pröva om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i lagen. Om så är fallet och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av 1 kap. 9 § samma lag framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska enligt samma paragraf principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Förfrågningsunderlaget m.m.

Enligt punkt 2.6 i förfrågningsunderlaget framgår följande under Kvalificering av anbudsgivare och anbud. "Förfrågningsunderlaget med bilagor in-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 9
6844-10 E
6845-10 E

nehåller ett antal obligatoriska krav som benämns som **skall**. För att ett anbud skall vara kvalificerat för att prövas, utvärderas och antas, måste samtliga dessa skall-krav vara uppfyllda. Kraven avser såväl krav på anbudsgivaren och anbudet som på efterfrågad vara och/eller tjänst.”

I punkt 2.7 Anbudsutvärderingen anges följande. ”Om det vid anbudstillfället inte anges pris på någon position kommer landstinget att ta högsta angivna pris på den positionen och multiplicera med 25 procent och därefter föra in den summan på tom position. Skulle det saknas pris från alla andra anbudsgivare kommer vi inte att ta med den positionen i utvärderingen. Dock skall hela det efterfrågade sortimentet kunna levereras vid avtalsstart.”

Av anvisningarna till Sortimentsunderlag där anbudsgivarna lämnar priser och angivelser på en lång rad produkter anges följande. ”Produkter som kommer att testas är markerade med ”X” i kolumnen ”Prov”. För varje testprodukt **skall** det lämnas minst ett anbudsalternativ som kan levereras vid utvärderingen. Anbudsgivaren kan välja att offerera upp till tre (3) alternativtestprodukter. Av dessa tre (3) kommer den testprodukt som får högst poäng enligt utvärderingskriterierna att tas med till den slutliga sammanställningen och uträkningen. Landstinget gör därefter en bedömning av respektive produkt enligt de utvärderingskriterier som finns nämnda i anbudsinvjudan.”

Position 1381, pangasiusfilé, är märkt med ”X” och utgör därmed en testprodukt. För produkten anges att innerförpackning/minsta enhet skall vara 0,09–0,15 kg och att förpackning/försäljningsenheten skall vara 4,0–6,0 kg.

Av upphandlingsrapport från den 26 januari 2010 framgår följande under rubriken skall-krav. ”Samtliga skall-krav måste vara uppfyllda för att an-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 10
6844-10 E
6845-10 E

bud skall kvalificera sig för utvärdering. Menigo uppfyllde inte skalkravet på att minst en produkt skall lämnas per utvärderingsposition."

Menigo har under anbudstiden ställt följande fråga till Landstinget:

"Ni har ett flertal viktangivelser som härrör till endast en leverantör eller till förpackningsstorlekar som inte finns på marknaden just nu. För att öppna upp för konkurrens och därmed ge en bättre prisbild accepterar ni en differens på angivna ytter- och innerförpackningar på 15 % upp och ner?"

Landstinget har på denna fråga svarat nej.

Menigo har i komplement till sitt anbud lämnat information angående tomma positioner och bl.a. uppgivit följande. "Förpackningsstorlekar som krävs i förfrågningsunderlaget kan varken leverantörsmarknaden eller våra konkurrenter tillhandahålla. För att vi skall kunna offerera rätt produkter har vi under handläggningstiden ställt frågor till er där vi bland annat bett er öka spannet på inner- och ytterförpackningar. Eftersom vi inte har beviljats detta önskemål har vi tyvärr fått lämna vissa positioner tomma i vårt anbudssvar."

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att krav som anges i förfrågningsunderlaget måste vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet. Den upphandlande myndigheten får inte ändra eller frånfalla uppställda krav eftersom förfarandet då skulle bryta mot principen om ett öppet förfarande.

Av förfrågningsunderlaget framgår tydligt att för de produkter som utgör s.k. testprodukter, bl.a. position 1381, så *skall* minst ett anbudsalternativ lämnas för att anbuderna ska anses kvalificerade för utvärderingsfasen.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 11
6844-10 E
6845-10 E

För position 1381 anges att innerförpackning/minsta enhet skall vara 0,09–0,15 kg (90–150 gram).

Mot bakgrund av det svar som Landstinget lämnat på Menigos fråga under anbudstiden kan, enligt förvaltningsrättens mening, förfrågningsunderlaget inte tolkas på annat sätt än att de viktintervall som anges i sortimentsunderlaget utgör ovillkorliga krav som anbudsgivarna inte får avvika från.

Landstingets nu framförda invändning, att en avvikelse från förfrågningsunderlaget endast förekommer för det fall att hela det offererade viktspannet skulle understiga 90 gram eller överstiga 150 gram, går inte att utläsa vare sig av förfrågningsunderlaget eller i det svar som Landstinget lämnat på Menigos fråga under anbudstiden.

Utgångspunkten i LOU vad gäller den upphandlande myndighetens utredningsskyldighet är att det är tillräckligt att en jämförelse görs mellan uppgifterna i anbuden och de krav som angivits i förfrågningsunderlaget. I vissa situationer finns det emellertid anledning för den upphandlande myndigheten att närmare granska anbuden. En sådan situation är om det framkommit uppgifter som ger anledning att ifrågasätta riktigheten i de lämnade anbuden (jfr Kammarrättens i Göteborg dom den 18 december 2009 i mål nr 4904-09). Menigo påtalade genom fråga under anbudstiden för Landstinget att vissa av förpackningsstorlekarna som efterfrågades inte fanns tillgängliga på marknaden och anmärkte särskilt, i ett komplement till sitt anbud, att vissa av de förpackningsstorlekar som krävs i förfrågningsunderlaget inte kan tillhandahållas, varken från bolaget eller av konkurrenterna. Det måste därmed ha funnits anledning för Landstinget att ifrågasätta riktigheten i de lämnade anbuden och närmare utreda dessa, särskilt vad gäller de s.k. tesprodukterna som såvitt framkommit ska bli föremål för särskild kontroll och granskning.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avdelning 1

DOM

Sida 12
6844-10 E
6845-10 E

Vid en granskning av de anbud som kvalificerats för utvärdering framkommer angående position 1381 att såväl Servera som Mårdskog offererat en produkt från leverantören Feldts Fisk, vilken enligt produktbeskrivningen levereras med en styckvikt på 120–170 gram. Dafgård har i sitt anbud för samma position lämnat pris på en pangasiusfilé från eget sortiment med styckvikten 120–160 gram. Inget av anbuden uppfyller således de i förfrågningsunderlaget uppställda kraven på viktintervall och borde således inte ha ansetts kvalificerade för utvärdering.

Menigos anbud har uteslutits ur upphandlingen på grund av att en obligatorisk position lämnats tom.

Även om Menigo, genom att lämna position 1381 tom, inte uppfyllt kvalificeringskraven på att lämna minst ett anbudsalternativ på en s.k. testprodukt, får bolaget med hänsyn till de ovan anförda och i enlighet med lika-behandlingsprincipen anses ha lidit eller riskerar att lida skada, varför skäl föreligger för att ingripa mot upphandlingen.

Med hänsyn till att Landstinget uppställt ett kvalificeringskrav som inte synes ha uppfyllts av någon anbudsgivare, och någon rättelse därmed inte är möjlig, bör upphandlingen för produktkategorin "Kolonial" göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1B)

Lars Dahlström

Rådman

Föredragande i målet har varit Fredrik Rogö.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellerid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.